

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С.СКОВОРОДИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА СХІДНИХ МОВ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н.КАРАЗИНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА СХІДНИХ МОВ
ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ
КОМУНІКАЦІЇ

«ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ»

Тези доповідей

Всеукраїнської науково-практичної конференції

29-30 березня 2018 року

Харків – 2018

inside the country that can become autonomous or even independent. It can lead to separation of the nation and even country. Secondly, phonetical differences in dialects complicate communication between people, they are not able to understand each other just like foreigners. Thirdly, this is not the only shared territory, it is the only culture, history and, certainly, language. These are things that make us unique, that draw people together into one big unity. And that is why Chinese government tries to reunite language in order not to let China become a separated territory.

But replacing dialects with putonghua can lead to disappearing of these dialects. And as a consequence people won't have their cultural identity. So these 2 processes make influence to each other and it is hard to predict what will happen then.

Taking all information into consideration we can say that this lingual phenomenon is very actual problem nowadays, we can see it in many countries: China, Ukraine, England (Wales, Northern Ireland), America, Spain and many others. It means that people of each country don't use the official language in everyday life. It is impossible to remove the dialects, especially when they have become a part of history and culture of each country.

LITERATURE:

1. Milsky, C., "New Developments in Language Reform", The China Quarterly, No. 53, (January–March 1973), pp. 98–133.

2. <https://link.springer.com>

ОСОБЛИВОСТІ НЕВЕРБАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ЯПОНЦІВ ТА УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС СПІЛКУВАННЯ

Карпенко Ніка Борисівна, студентка 5 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Науковий керівник: І.А.Бикова, Ю.В.Локшина

Загальновідомо, що кожна нація має властиві тільки їй особливі форми невербальної комунікації. Наглядним підтвердженням цього є такі форми невербальної комунікації як жести і міміка, які зазвичай національно, культурно обумовлені і стереотипні.

Незважаючи на те, що існують деякі дослідження, присвячені формам невербальної комунікації як японців у роботах Н. Н. Рогозної, Л.Б. Волкової, О.А. Мороз, А.О. Луньова, П. С. Тумаркіна, так і українців у роботах Л.Б. Волкової. Однак, порівняльний аналіз жестів та міміки представників цих націй досі, на наш погляд, не були предметом спеціального аналізу.

Український та японський народи, кожен із своєю самобутньою культурою, користуються широкою системою своєрідних невербальних засобів мовлення.

Найбільш широкими та універсальними семантичними групами жестів є:

I. Жести привітання.

1) в українському спілкуванні широко використовують рукостискання (серед чоловіків) – як офіційне, так і дружнє. У дистантну за характером японську культуру (їм невластива манера торкатися одне до одного) така форма привітання ввійшла завдяки європейцям, тому японці рукостисканням вітаються переважно з представниками європейських та американського культурних регіонів (японкам вітальний потиск руки суворо заборонено).

2) поцілунок в українців як форма привітання спостерігається в спілкуванні і чоловіків, і жінок. Це старий слов'янський звичай. У Японії цей звичай відсутній;

3) обійми як форма вітання – також слов'янський звичай і форма прояву рівності і братерства. У японському спілкуванні такий жест відсутній;

4) у Японії найпоширеніший жест привітання – це посмішка або кивок головою, а в деяких випадках одночасно і посмішка, і кивок головою. У молоді спостерігається кивок головою і розмахування піднятої на рівні голови або над головою правої руки зі сторони убік долонею вперед.

5) Якщо для людей європейської культури обмін візитками є доволі формальним актом ввічливості, то для японця – це серйозний ритуал, у якому виявляються щирість і доброзичливість ставлення.

II. Жести прощання:

1) в Україні, зазвичай – це рукостискання, але в Японії воно рідко трапляється навіть серед молодих людей різних статей;

2) найпоширеніший і найбільш популярний жест прощання в Японії – це кивок головою, часто у супроводі посмішки. Також використовують і в українському спілкуванні;

3) легкий уклін у японському спілкуванні використовують під час прощання зі старшими. Серед українців спостерігається серед людей старшого покоління;

4) повітряний поцілунок використовують українці серед близьких людей, коли вони перебувають на відстані один від одного. У давнину японці прощаючись звичайно кланялися.

III. Уклони, які є універсальним жестом етикету в Японії, що супроводжує вітання, поздоровлення, прохання тощо і може виконуватися по-різному в залежності від ситуації. Також більшість уклонів мають

жіночу й чоловічу форми. При зустрічі нижчі за віком та становищем кланяються першими й більш ввічливо.

Уклони за ступенем ввічливості можна поділити на:

1. стандартно ввічливий уклін (礼 rei、お辞儀 ojigi) з нахилом корпусу близько 30°.
2. побутово-стандартний, або полегшений (会釈 eshaku) з нахилом до 15°.
3. церемоніальний, або шанобливий (敬礼 keirei) з нахилом від 45° до 90°.

Види уклонів:

Стоячи. Уклони цього роду найпоширеніші у повсякденному житті та діловому спілкуванні. Сам уклін відбувається з наступного вихідного положення: особи, що кланяються, стоять один навпроти іншого на відстані трьох кроків і дивляться один одному в вічі. Під час уклону спини необхідно тримати прямо, ноги повинні бути здвигнуті. Руки в чоловіків вільно лежать по швах, носки – трохи нарізно. Жінки ж складають руки перед собою, носки ж можуть злегка дивитися усередину. У схиленому стані особи, що кланяються, проводять секунди дві, після чого не поспішаючи розправляються й знову дивляться один на одного.

Сидячи по-японськи. Такі уклони відбуваються винятково в приміщенні з японським інтер'єром і виконуються в офіційній сидячій позі (seiza): сидячи, спираючись на п'яти й коліна, спини тримають прямо. У чоловіків руки вільно лежать на стегнах, жінки складають їх перед собою, а стегна при цьому зімкнуті.

IV. Жести, що виражають подяку;

1) рукостискання використовують в українському і японському спілкуванні. Але в японському найчастіше потиск руки співрозмовника роблять обома руками;

2) легкий нахил голови і корпусу вперед. Спостерігається і в українському і в японському спілкуванні. У японців в урочистих випадках використовують глибокий уклін на знак великої і щирої вдячності;

3) у японському спілкуванні – погойдування головою вгору-вниз кілька разів поспіль. Використовують за неофіційних обставин. Цей жест відсутній у такому значенні в українців. Отже, незважаючи на те, що вербальна мова є первинним засобом у спілкуванні, знання і використання невербальних засобів робить комунікацію більш повноцінною.

V. Жести, які використовуються при поздоровленні, згадуванні та щоб підізнати кого-небудь до себе.

При поздоровленні руки закидають нагору долонями вперед. В українській культурі він рідко використовується. Замість цього українці потискають руки та обіймаються. При згадуванні японці можуть ударити себе по голові долонею або кісточками пальців.

Японець, щоб підізнати кого-небудь до себе, простягає руку вперед долонею вниз і ледь зігнутими пальцями робить рух «до мене». Таксист також реагує на цей жест. Якщо ж руку підведено до рівня плеча, це означає «До побачення». Такі жести відсутні в українській культурі, але було помічено, що усе більше людей під впливом східної культури починають його використовувати.

Спостереження за невербальним спілкуванням українців і японців дає підстави сформулювати такі висновки: 1) за способом використання українські жести (порівняно з японськими) відрізняються енергійністю та інтенсивністю; 2) жести (і українські, і японські) виявляються в умовах національно-специфічного контакту й обумовлюються ситуацією та соціальними ролями комунікантів; 3) жест у процесі спілкування наголошує значення спонукального висловлювання, підсилює його вплив на адресата. Вживання спонукальних жестів у процесі комунікації усуває непорозуміння та двозначність.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Волкова Л.Б. Невербальное поведение русских и японцев в сопоставительном аспекте. – Санкт-Петербург: 2016. – С. 4 – 5.
2. Луньова А.О. Особливості невербальної поведінки японців // Проблеми сходознавства в Україні: Матеріали VIII Всеукраїнської наук.-практ. конф. – Харків: ХНПУ, 2011. – С. 126 – 128.
3. Мороз О.А Жести та міміка японців // Проблеми сходознавства в Україні: Матеріали VI наук.-практ. конф. – Харків: ХНПУ, 2010. – С. 60 – 61.
4. Осадчих О. Зміст навчання екстралінгвістичного компоненту японської мови // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Вип. 61. – Львів, 2014. – С.234 – 235 – ISSN 2078-5534.
5. Тумаркин П.С. Жесты и мимика в общении японцев: лингвострановедческий словарь-справочник/ П.С. Тумаркин. – Москва, 2007. – С. 19 – 60.

ЕТИМОЛОГІЯ НАЗВ СОРТІВ КИТАЙСЬКОГО ЧАЮ

Келеберда Вероніка Юріївна, студентка 5 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Науковий керівник: к.ф.н. Бикова Ірина Алімжанівна

Чай – це особливий напій, знайомий усім нам. У нього безліч різновидів, і як наслідок, різноманітність смаків. Кожен вид чаю має особливий вплив на організм людини. Щоб зрозуміти, який буває чай, слід вивчити існуючі характеристики, які і визначають в сукупності сорт напою. Кожен сорт чаю виготовляється з певної категорії сировини.

Однак, основним критерієм при виділенні сортів чаю є ступінь його ферментації, яка впливає як на колір, так і на смак напою. У даній роботі ми розглянемо назви найбільш популярних сортів чаю. При їх класифікації будемо керуватися саме ступенем окислення.